

ABCD

Varbergs kommun

Granskning av verksamhetsbokslut och
god ekonomisk hushållning
Granskningsrapport

Audit

KPMG AB

2014-12-19

Antal sidor: 21

Antal bilagor: 0

Verksamhetsbokslut Granskningsrapport.docx

Innehåll

1.	Sammanfattning	1
2.	Bakgrund och syfte	2
3.	Avgränsning	2
4.	Revisionsfrågor	3
5.	Metod	3
6.	Projektorganisation	3
7.	Varbergs kommuns styrmodell	3
7.1	Iakttagelser	3
8.	Kultur- och fritidsnämnden	9
8.1	Nämndens mål	9
8.2	Uppföljning och redovisning av måluppfyllelse	12
8.3	Ekonomiskt resultat	14
8.4	Rapportering till KS och/eller KF	15
9.	Miljö- och hälsoskyddsnämnden	15
9.1	Nämndens mål	15
9.2	Uppföljning och redovisning av måluppfyllelse	17
9.3	Ekonomiskt resultat	18
9.4	Rapportering till KS och/eller KF	19

1. Sammanfattning

KPMG har av Varbergs kommuns revisorer fått i uppdrag att göra en granskning av Kultur- och fritidsnämndens och Miljö- och hälsoskyddsnämndens verksamhetsbokslut och granska hur mätning av mål, resultat och prestationer sker i förhållande till insatta resurser.

Följande revisionsfrågor skall besvaras:

- 1) Vilka bakomliggande mål och budgetdokument har styrt redovisningen i bokslutet 2013?

Mål och budget utgår ifrån och styrs av kommunens Vision 2025. Utifrån visionen formulerar kommunfullmäktige fyra övergripande mål som nämnderna ska förhålla sig till när de sätter sina egna mål. Vår bedömning är att Kultur- och fritidsnämnden satt mål som är i samklang med kommunfullmäktiges övergripande mål medan Miljö- och hälsoskyddsnämndens mål inte är lika klart och tydligt kopplat till kommunfullmäktiges mål. Anledningen till detta är troligen att Miljö- och hälsoskyddsnämnden inte har lika stort manöverutrymme då verksamheten i stora delar är lagstyrd. I tillämpliga delar anser vi ändå att målen står i samklang med fullmäktiges mål förutom målet om ”ökat ansvar för miljön och klimatet” som klart och tydligt anges att det ska mätas genom minskad mängd CO₂ per person. Här har nämnden satt målet att öka vattenkvaliteten istället.

De mål som nämnderna har satt är också de som mäts i delårsrapporter och årsbokslut. Underlagen till rapportering om måluppfyllelse är tillräckliga. De mäts oftast som kvantitativa tal men det är också så som målen är satta. Vi skulle kunna önska oss lite mer utvärdering av ”effekter” som komplement till kvantitativa mått. Ett sätt att få detta till stånd är att t.ex. mäta nöjdhet hos deltagare vid olika aktiviteter.

- 2) Harmoniserar dessa mål och budgetdokument med fullmäktiges övergripande mål?

I huvudsak harmoniserar nämndernas mål med fullmäktiges övergripande mål. Det finns undantag, som nämnts i stycke 1 ovan. Vi anser dock att målen i högre omfattning skulle anges som mätbara och i högre utsträckning i andra termer än rent kvantitativa.

- 3) Har förvaltningen brutit ned nämndens mål till olika avdelningar och enheter i verksamheten?

Förvaltningarna har brutit ner målen till tillämplig avdelning. Alla avdelningar omfattas inte av alla målen men på förvaltningsnivå täcks i huvudsak målen in. Återigen med undantag av något mål för Miljö- och hälsoskyddsförvaltningen.

- 4) På vilket/vilka sätt har respektive enhet/avdelning följt upp de mål som brutits ned.

De mål som är satta i respektive nämnd har adresserats till respektive avdelning inom förvaltningen. Det är också dessa mål som följts upp i olika rapporter och årsbokslut.

- 5) Finns det en röd tråd i sammanställningen av resultat och presentationer?

Det finns en klar och tydlig röd tråd i sammanställningen av resultat och presentationer om vi med det menar att de mål som är satta i budget också är de som följs upp, sammanställs och presenteras. Vi ser dock ganska stora skillnader mellan de två granskade nämnderna där Kultur- och fritidsnämnden har en mer omfattande och bättre strukturerad uppföljning jämfört med Miljö- och hälsoskyddsnämnden. Detta är ett område där man centralt ifrån kommunen skulle kunna kräva lite mer enhetlighet.

- 6) Är resultaten som redovisas underbyggda genom mätningar eller andra verifierat?

Målen är i huvudsak satta så att de går att mäta kvantitativt. Därmed kan vi inte säga att de inte är underbyggda genom mätningar eller andra verifierat. Om vi vill veta något mer om effekterna av olika aktiviteter på lång eller kort sikt får målen formuleras på annat sätt och också mätas på annat sätt.

- 7) Vilka slutsatser drar verksamheten självt av hur det ekonomiska resultatet står sig i förhållande till det verksamhetsmässiga resultatet?

Båda de granskade nämnderna har ett positivt ekonomiskt resultat. De har redovisat graden av måluppfyllnad och kopplat detta till det ekonomiska resultatet. Kultur- och fritidsnämnden hade en positiv prognos redan tidigt under året och har hållit såväl budget som i huvudsak verksamhetsplan. Miljö- och hälsoskyddsförvaltningen kopplar sitt positiva ekonomiska resultat till dels att tjänster inte tillsatts förrän sent på året samt ett högre antal nyanmälningar än beräknat vad gäller tillsyningar för livsmedelsföretag.

- 8) Vilken rapportering finns till KS och eller KF när verksamheten och nämnden kan se att uppdraget inte går att genomföra eller måluppfyllelsen är låg eller kvaliteten brister?

Rapportering till kommunstyrelse och kommunfullmäktige sker enligt styrmodellen. Ingen särskild rapportering sker i övrigt. Vid befarade ekonomiska problem framkommer detta senast i månadsrapport för januari-mars. Där finns också möjligheter att rapportera verksamhetsmässiga problem.

2. Bakgrund och syfte

Revisorerna i Varberg vill som ett komplement till siffergranskningen av bokslutet 2013 få mer information om hur nämnderna förhåller sig till god ekonomisk hushållning kopplat till verksamhetsresultat.

Vi har därför av Varbergs kommuns revisorer fått i uppdrag att göra en granskning av två nämnders verksamhetsbokslut och granska hur mätning av mål, resultat och prestationer sker i förhållande till insatta resurser.

3. Avgränsning

Granskningen avser kultur- och fritidsnämnden samt miljö- och hälsoskyddsnämnden. Granskningen har omfattat bokslutet för år 2013.

4. Revisionsfrågor

Övergripande revisionsfrågor att besvara i granskningen är:

- Vilka bakomliggande mål och budgetdokument har styrt redovisningen i bokslutet 2013?
- Harmoniserar dessa mål och budgetdokument med fullmäktiges övergripande mål?
- Har förvaltningen brutit ned nämndens mål till olika avdelningar och enheter i verksamheten?
- På vilket/vilka sätt har respektive enhet/avdelning följt upp de mål som brutits ned.
- Finns det en röd tråd i sammanställningen av resultat och presentationer?
- Är resultaten som redovisas underbyggda genom mätningar eller andra verifierat?
- Vilka slutsatser drar verksamheten självt av hur det ekonomiska resultatet står sig i förhållande till det verksamhetsmässiga resultatet?
- Vilken rapportering finns till KS och eller KF när verksamheten och nämnden kan se att uppdraget inte går att genomföra eller måluppfyllelsen är låg eller kvaliteten brister?

5. Metod

Granskningen har genomförts genom:

- Dokumentstudie av relevanta dokument
- Intervjuer med berörda tjänstemän

6. Projektorganisation

Granskningen har genomförts av Göran Andersson, konsult och Certifierad kommunal revisor.

7. Varbergs kommuns styrmodell

7.1 Iakttagelser

Kommunens nuvarande styrmodell beslutades av kommunfullmäktige den 2012-11-20, § 162. Den är precis som tidigare en mål- och ramstyrningsmodell men kompletterades med Vision 2025. Tanken är att kommunens mer kortsiktiga och övergripande mål ska utgå från Vision 2025. Visionen beskrivs som en ledstjärna som ska vara styrande för kommunens utveckling som helhet och i kommunens arbete ska visionen vara vägledande i allt från målformuleringar till handlingsplaner. Till visionen finns också formulerat en verksamhetsidé och ett förhållningssätt.

Visionen formuleras som ”Västkustens kreativa mittpunkt”.

Verksamhetsidén formuleras som: ”Vi ska förenkla människors vardag och inspirera dem att uppnå sina drömmar”.

Förhållningssättet formuleras som: ”**Hållbarhet** – Vi ska tillgodose dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillgodose sina behov socialt, ekonomiskt och ekologiskt” och ”**Delaktighet** – Vi har ett öppet klimat och ett inkluderande förhållningssätt som kännetecknas av mångfald, inflytande och omtanke. Tänk, tyck, fråga! Delaktighet är en av visionskonceptets viktigaste beståndsdelar”.

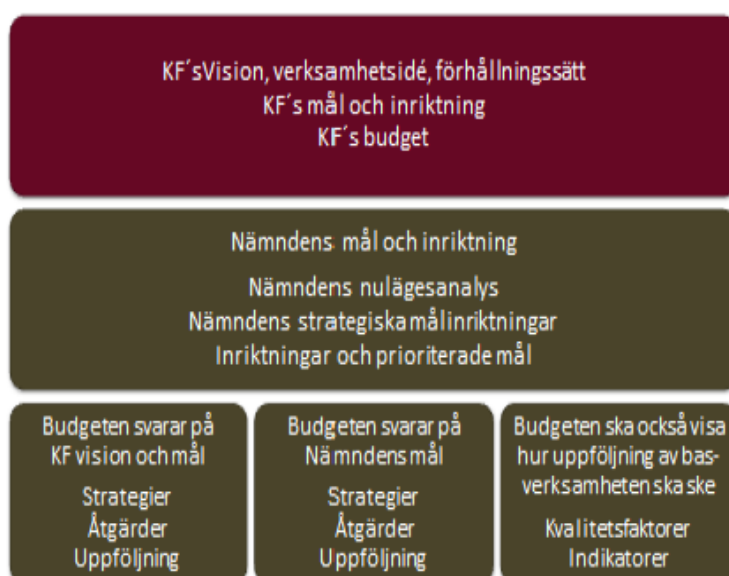
I styrmodellen fastställer kommunfullmäktige ett mål- och inriktningsdokument med kommunens övergripande mål på 3-4 års sikt. Dessa revideras årligen. Utifrån dessa ska sedan nämnder och styrelser arbeta fram egna mål- och inriktningsdokument utifrån uppdraget från kommunfullmäktige, nulägesanalys, viktiga planeringsförutsättningar, viktiga fokusområden utifrån kommunfullmäktiges vision och mål samt egna prioriterade mål.

Styrmodellen ska ha fokus och tonvikt på uppföljning och analys.

Varje enskild nämnd och styrelse ska utifrån fullmäktiges budget och nämndens/styrelsens mål- och inriktningsdokument besluta om en budget/affärsplan som ska innehålla både ekonomi och hur måluppfyllelse ska uppnås både vad gäller fullmäktiges mål och nämndens egna mål samt hur basverksamheten ska följas upp.

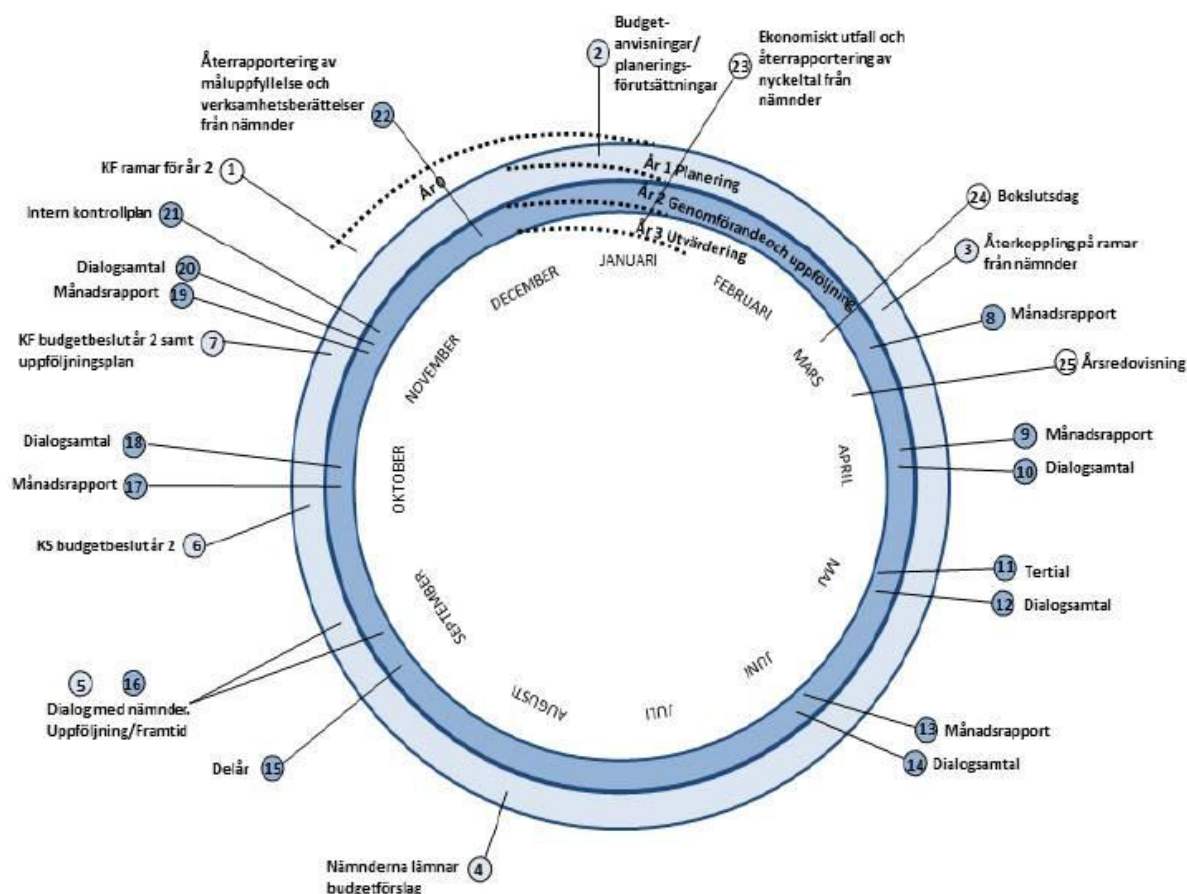
Bilden nedan visar schematiskt hur modellen är uppbyggd.

Styrmodell

Figur 1: Varberg kommuns styrmodell. Källa: Varbergs kommun.

Fokus på uppföljning och analys beskrivs schematiskt i nedanstående bild. Bilden beskriver den treåriga rullande cykeln som styrmodellen består av.

Figur 2: Styrmodellen beskriven som ett årshjul.

Vad bilden vill beskriva är att planering och uppföljning sker rullande i en treårscykel. Siffrorna i bilden förklaras nedan.

1. Fullmäktige fastställer nästkommande års budget i november. Vid samma tillfälle beslutas om det därefter kommande årets budgetramar för att ge nämnderna möjlighet till god framförhållning i sin planering.
2. Övergripande budgetanvisningar och planeringsförutsättningar lämnas ut till nämnderna i januari för kommande budgetår (baserat på fullmäktiges rambeslut).
3. Återkoppling i mars från nämnderna på ramarna efter att nämnderna arbetat in planeringsförutsättningarna.
4. I augusti lämnar nämnderna in förslag på investeringar, beskriver verksamhetsförändringar, behovsförändringar, eventuella reviderade mål för nästa år inom beslutade rammar. Nämnderna

redogör för hur de kan bidra till fullmäktiges måluppfyllelse samt gör en omvärldsanalys inför året efter nästa år.

5. I september har budgetberedningen dialog med nämnderna inför budgetbeslutet inför nästa år och rambeslutet inför året därefter. Investerings- och exploateringsbudget inarbetas i budgeten.

6. Kommunstyrelsen beslutar i oktober om budget för nästkommande år samt budgetramar för det därefter följande året.

7. Kommunfullmäktige beslutar i november om budget för nästkommande år samt budgetramar för det därefter följande året.

8,9,13,17,19 Månadsrapporter presenteras efter februari, mars, maj, september och oktober månader.

10,12,14,18,20 Dialogsamtal med KSAU.

11. Tertialrapport presenteras i maj avseende perioden januari- april.

15. Delårsrapporten presenteras i september avseende perioden januari. Augusti.

16. Samtidigt med nämndernas dialog med budgetberedningen kommenterar nämnderna utfallet i delårsrapporten och prognosen för helåret.

21. Nämndernas uppföljning av internkontrollplaner redovisas i november för KS.

22. I december återrapporterar nämnderna utfallet av årets måluppfyllelse av KFs övergripande mål samt verksamhetsberättelse.

23. I januari görs återrapportering av ekonomiskt utfall, uppföljning av basverksamheten med kvalitetsfaktorer och indikatorer avseende föregående verksamhetsår.

24. Bokslutsberedning vid månadskiftet februari/mars där nämnderna redogör för årets resultat samt en dialog om hantering av över- och underskott.

25. Beslut om årsredovisning av KS i mars och hantering av årsredovisningen i fullmäktige i april.

Kommunfullmäktiges strategiska mål är för perioden 2013-2015 följande:

- Ökat ansvar för miljön och klimatet
- Bättre företagsklimat för fler jobb
- Fler bostäder för ett attraktivare Varberg
- Fokus på välfärdens kärna

Utöver målen har fullmäktige formulerat två strategiska inriktningar:

- Valfrihet och kvalitetskonkurrens
- Kommunen som attraktiv arbetsgivare

Det är utifrån dessa strategiska mål och inriktningar som nämnder och styrelser ska utforma sina mål.

8. Kultur- och fritidsnämnden

8.1 Nämndens mål

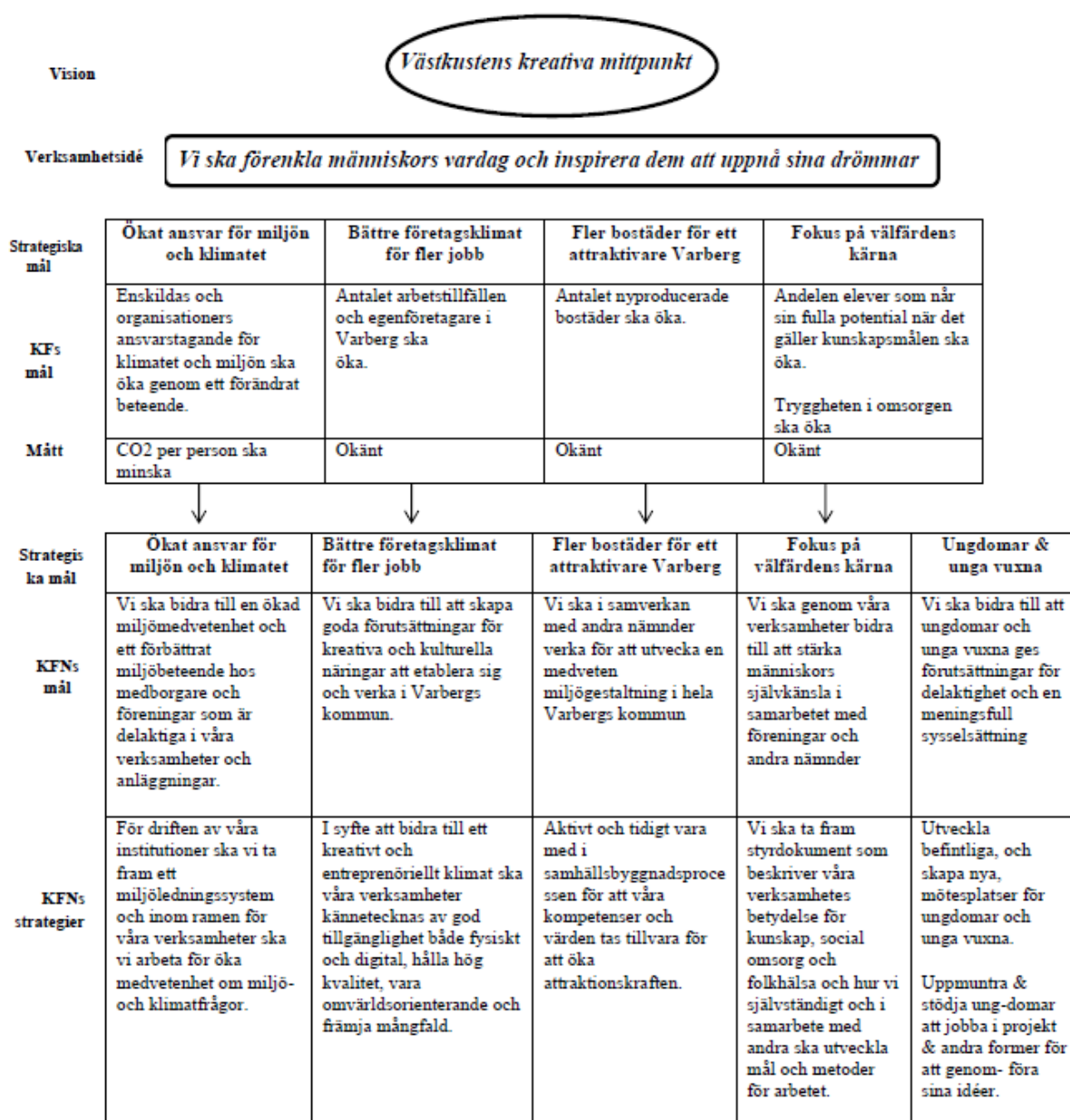
8.1.1 Iakttagelser

Kultur- och fritidsnämnden har i sitt måldokument för år 2013 utgått ifrån kommunfullmäktiges strategiska mål. D.v.s.

- Ökat ansvar för miljön och klimatet
- Bättre företagsklimat för fler jobb
- Fler bostäder för ett attraktivare Varberg
- Fokus på välfärdens kärna

Utifrån kommunfullmäktiges mål försöker nämnden konkretisera målen genom att ”översätta” dem till den egna verksamheten. (Se figur 3).

1.3 Sammanfattande bild av kommunfullmäktiges- och kultur och fritidsnämndens mål och inriktning

Figur 3: Klipp från kultur- och fritidsnämndens måldokument för år 2013.

Nämnden försöker sätta mätbara mål och indikatorer för att bedöma måluppfyllelse och för att kunna jämföra med föregående år.

3. Kultur-och fritidsnämndens målstyrningsdokument

3.1 Strategiska mål

KFs mål	Nämndmål	Indikator	Mätetal	Resultat 2012	Mål 2013	Resultat 2013	Måluppfyllelse	Förändring mot fg. år
Enskildas och organisationers ansvarstagande för klimatet och miljön ska öka genom ett förändrat beteende.	Vi ska bidra till en ökad miljömedvetenhet och ett förbättrat miljöbeteende hos medborgare och föreningar som är delaktiga i våra verksamheter och anläggningar	Miljöaktiviteter	Antal miljöaktiviteter (Fritidschefen)		5 st		5 ≥ grönt 4 = gult 3 ≤ rött	

Figur 4: Klipp från kultur- och fritidsnämndens måldokument för år 2013.

Exemplet ovan är ett urklipp från nämndens måldokument för år 2013. Exemplet visar hur kommunfullmäktiges mål översätts till aktiviteter i nämndens måldokument.

Kommunfullmäktiges mål bryts ner till respektive avdelning inom förvaltningen, d.v.s. fritidsavdelningen, kulturavdelningen och ungdomsavdelningen. Alla avdelningarna täcker inte in samtliga av kommunfullmäktiges mål. På nämnds nivå täcks dock samtliga kommunfullmäktiges mål in. Det är tydligt utpekade vilken avdelning som har ansvar för vilket mål. I exemplet ovan är det t.ex. fritidsavdelningen som ansvarar för målet.

8.1.2 Analys och bedömning

Nämndens mål utgår från kommunens vision vidare via kommunfullmäktiges övergripande mål och strategi. Det finns en tydlig och klar koppling mellan nämndens mål och kommunfullmäktiges mål.

Målen är nedbrutna till avdelningar och enheter. Alla målen är dock inte nedbrutna för alla avdelningar och enheter. Det får ändå anses vara tillräckligt att kommunfullmäktiges mål täcks in av nämndens totala verksamhet. Att bryta ner precis alla målen för varje enhet skulle troligen te sig något krystat. En del fullmäktigemål kanske inte ens ska resultera i nämndsmål då det även på nämnds nivå kan bli något krystade mål. Ett exempel är nämndens mål rörande fullmäktigemålet ”fler bostäder för ett attraktivare Varberg” där kultur- och fritidsnämnden knappast kan påverka i någon större utsträckning.

Varje ett av kommunfullmäktiges mål är konkretiserat i mål för nämnden och sålunda får vi anse att det finns en röd tråd i nämndens målformulering som är kopplat till kommunfullmäktiges mål.

Vad vi skulle kunna ifrågasätta är om inte målen kunde mätas på något bättre sätt än att bara ange antal aktiviteter. En aktivitet i sig behöver med nödvändighet inte leda till någon förbättring.

8.2 Uppföljning och redovisning av måluppfyllelse

8.2.1 Iakttagelser

Kommunfullmäktiges mål om **ökat ansvar för miljön och klimatet** har nämnden översatt till "Vi ska bidra till en ökad miljömedvetenhet och ett förbättrat miljöbeteende hos medborgare och föreningar som är delaktiga i våra verksamheter och anläggningar".

I praktisk handling innebar detta att man planerat fem stycken miljöaktiviteter under år 2013. Målet mäts helt enkelt genom att räkna antalet miljöaktiviteter som genomförts. Under året genomfördes två sådana aktiviteter, vilket innebär att målet inte uppfylldes. En av aktiviteterna var att tillsammans med Varberg Sim, kommunhälsan och Sahlgrenska universitetssjukhuset försöka minska användningen av klor i kommunens simhallar. Den andra aktiviteten var "Varberg ställer om" vilket var en dag med föreläsningar, utställningar, filmvisning, musikunderhållning, sagostunder, pyssel m.m. med bäring på hållbarhet.

Nämnden bedömer att de två aktiviteterna håller en kvalitet som kan anses ha lett till måluppfyllelse.

Kommunfullmäktiges mål om **bättre företagsklimat för fler jobb** har nämnden översatt till "Vi ska bidra till att skapa goda förutsättningar för kreativa och kulturella näringar att etablera sig och verka i Varbergs kommun".

För att mäta måluppfyllelsegraden har man bestämt sig för indikatorn "mångfald av mötesplatser och arrangemang". Mätetalet som ska vara kopplat till indikatorn anges som att nämnden ska ta fram ett underlag för analys av betydelsen för tillväxt.

Nämnden har bedömt att målet inte är uppfyllt men kommenterar samtidigt i sin årsredovisning att det finns en mångfald av mötesplatser för konstnärer, musiker, författare m.fl. Man kommenterar också att förvaltningen behöver definiera betydelsen av mötesplatser och arrangemang och arbeta vidare med detta.

Nästa indikator för bättre företagsklimat för fler jobb har definierats som antal ansökningar om projekt för kulturstöd för fria kulturutövare. Målet var satt till 20 ansökningar och 17 kom in under året. Målet är därmed inte uppfyllt.

Kommunfullmäktiges mål om **fler bostäder för ett attraktivare Varberg** har nämnden konkretiserat i målet "Vi ska i samverkan med andra nämnder verka för att utveckla en medveten miljögestaltning i hela Varbergs kommun".

Indikatorn för detta mål är huruvida förvaltningen är delaktig i planeringsprocessen eller inte. Mätetalet är antal samhällsbyggnadsprojekt som nämnden är delaktiga i. Målet anses vara uppfyllt och i kommentarer till målet anges att förvaltningen t.ex. ingår i en arbetsgrupp för konstnärlig utsmyckning av Nya Ankarskolan och Lagmannen 18.

Kommunfullmäktiges mål om **fokus på välfärdens kärna** har av nämnden konkretiserats i målet "Vi ska genom våra verksamheter bidra till att stärka människors självkänsla i samarbetet med föreningar och andra nämnder". Här har nämnden beslutat om fem olika indikatorer. Dessa är

aktivt föreningsliv, samarbetsprojekt med andra förvaltningar, välutrustade och aktiva skolbibliotek, kulturaktiviteter för barn och unga samt kultur- och fritidsaktiviteter för äldre.

Målen är kvantitativa och därmed ganska lätta att mäta. Det handlar om antal utlån per elev, antal projekt, antal aktiviteter etc. Den sammanfattande bedömningen från nämndens sida är att det övergripande målet är uppfyllt, d.v.s. ”Insatserna har haft ett tydligt fokus på målbilden och genomförda aktiviteter anses ha bidragit till att stärka människors självkänsla”.

För att uppfylla kommunfullmäktiges s.k. strategiska inriktningar har nämnden formulerat målen ”Vi ska aktivt bredda och marknadsföra vårt utbud samt öka tillgängligheten till våra tjänster och verksamhet” avseende den strategiska inriktningen ”**Valfrihet och konkurrens**”. Den strategiska inriktningen ”**Kommunen som attraktiv arbetsgivare**” har konkretiserats i ”Genom ett värdegrundbaserat ledarskap skapar vi goda förutsättningar för nöjda medarbetare”.

Det första strategiska inriktningsmålet mäts i antal e-tjänster. Målet år 2013 var 18 st och man hade 17 st. Därmed anses målet vara uppfyllt. Ytterligare e-tjänster var vid årsskiftet under produktion. Nämnden avser också att mäta kundnöjdhet. Detta gjordes inte under år 2013 men planeras från och med år 2014. Kommunen som attraktiv arbetsgivare avses mätas genom medarbetarindex. Detta gjordes heller inte under år 2013 men planeras från och med år 2014. Ett mått på kommunen som attraktiv arbetsgivare är att försöka hålla nere antal personer som är timanställda. Detta mäts i antal timmar. Målet år 2013 var mindre än 12 000 timmar. Detta klarade man inte då utfallet blev 14 273 timmar.

8.2.2 Analys och bedömning

De flesta av målen är rent kvantitativa och därmed ganska enkla att följa upp. Det är enkelt att planera för ett visst antal projekt t.ex. men svårare att bedöma vilka effekter projekten ger. Vi har t.ex. två bedömningar som egentligen inte är underbyggda mer än att de bygger på en tro från nämndens sida att man har gjort skillnad. Det ena är de två miljöaktiviteterna där nämnden gör bedömningen att aktiviteterna håller en kvalitet som kan anses ha lett till måluppfyllelse. Det andra är bedömningen om kommunfullmäktiges mål om ”fokus på välfärdens kärna” där nämnden gör bedömningen ”Insatserna har haft ett tydligt fokus på målbilden och genomförda aktiviteter anses ha bidragit till att stärka människors självkänsla”.

Här skulle vi kunna tänka oss att man skulle kunna ha en bättre utvärdering till exempel genom enkätundersökningar eller liknande. Gärna i samband med aktiviteterna ifråga t.ex. genom att lägga fram lappar/blanketter som deltagare får fylla i. Det finns även enkel apparatur som underlättar attitydundersökningar i samband med aktiviteter. Sådana ser man på ganska många ställen numer, t.ex. hos däckverkstäder, skolor eller affärer. Något att fundera över kanske.

Figur 6: Exempel på attitydmätningstrustning.

En del mål som är satta för år 2013 har inte mätts utan kommer att mätas år 2014.

8.3 Ekonomiskt resultat

8.3.1 Iakttagelser

	Jan	Feb	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
Generell riktpunkt	8%	17%	25%	33%	42%	50%	58%	66%	75%	83%	92%	100%
Utfall 2013	8%	19%	26%	36%	43%	51%	57%	65%	75%	81%	90%	99%

Figur 6: Nämndens budgetföljsamhet år 2013.

Nämnden hade ett ekonomiskt överskott om 763 tkr för år 2013. Tabellen ovan visar att budgetföljsamheten varit god. Avvikelsena de enskilda månaderna har varit små. I delårsrapporten januari-augusti prognosticerades ett överskott på ca 1 mnkr.

En förklaring till överskottet anges vara en del vakanser inom verksamheten. Trots detta har måluppfyllelsen ansetts som god med några smärre avvikelser och ett par förbättringsområden t.ex. inom målområdet "bättre företagsklimat för fler jobb". Nämndens egen slutsats om "hur det ekonomiska resultatet står sig i förhållande till det verksamhetsmässiga resultatet" är med andra ord att det står sig väl.

8.3.2 Analys och bedömning

Nämnden förefaller ha god ordning på ekonomin och en hög prognossäkerhet.

8.4 Rapportering till KS och/eller KF

8.4.1 Iakttagelser

En av revisionsfrågorna lyder ”Vilken rapportering finns till KS och eller KF när verksamheten och nämnden kan se att uppdraget inte går att genomföra eller måluppfyllelsen är låg eller kvaliteten brister”?

Vi konstaterar att måluppfyllelsen i det stora hela varit god på det sätt som man formulerat målen, d.v.s. i stort sett kvantitativa mål.

8.4.2 Analys och bedömning

Det har inte funnits något behov av att flagga upp för några större avvikelser. Nämnden har precis som övriga nämnder i delårsbokslut och årsredovisning redogjort för såväl måluppfyllelse som ekonomisk prognos och utfall. Vad gäller måluppfyllelsen har den varit enkel att redovisa då målen är kvantitativt satta. Vi har dock svårt att bedöma om effekterna av målen är uppfyllda. Här vi kan vi inte klart och tydligt ur redovisningen om de aktiviteter som genomförts verkligen gått någon effekt på samhället och för medborgarna. Det mäts inte utan det är bedömningar som görs av nämnden. Det finns möjligheter att mäta åtminstone medborgarnas attityder och upplevelser av enskilda aktiviteter som riktar sig mot medborgarna och deltagare i olika aktiviteter. Vi rekommenderar att nämnden utvecklar detta område.

9. Miljö- och hälsoskyddsnämnden

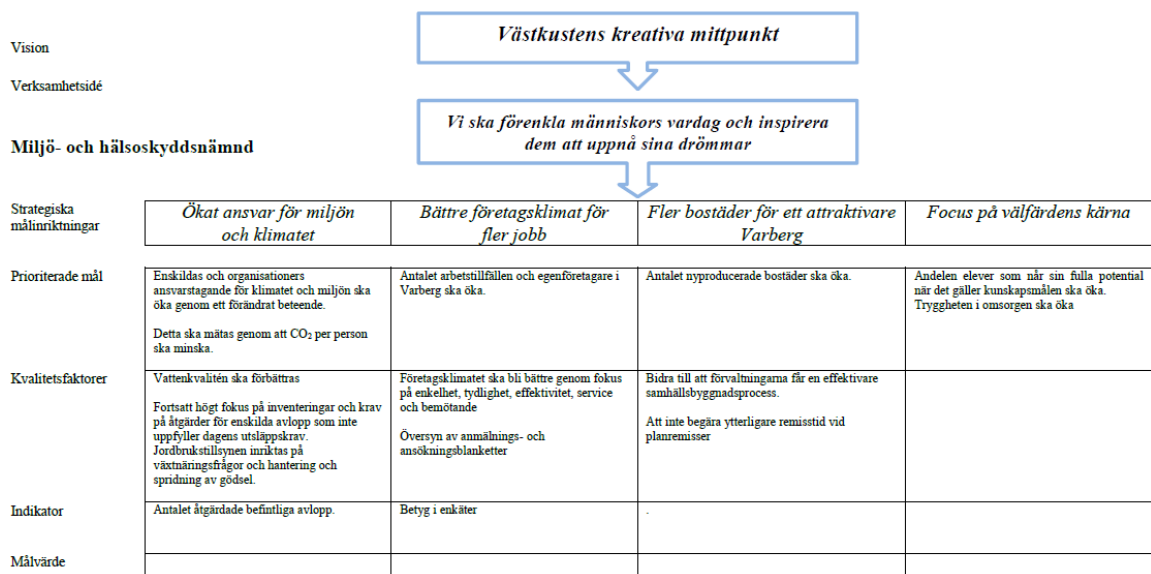
9.1 Nämndens mål

9.1.1 Iakttagelser

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har precis som kultur- och fritidsnämnden i sitt måldokument för år 2013 utgått ifrån kommunfullmäktiges strategiska mål. D.v.s.

- Ökat ansvar för miljön och klimatet
- Bättre företagsklimat för fler jobb
- Fler bostäder för ett attraktivare Varberg
- Fokus på välfärdens kärna

Utifrån kommunfullmäktiges mål försöker nämnden konkretisera målen genom att ”översätta” dem till den egna verksamheten. (Se figur 7).

Figur 7: Nämndens mål år 2013.

Nämnden har formulerat mål utifrån samtliga kommunfullmäktiges mål förutom ”Fokus på välfärdens kärna”.

Utifrån kommunfullmäktiges mål har nämnden definierat kvalitetsfaktorer/mål. För kommunfullmäktiges mål ”Ökat ansvar för miljön och klimatet” har nämnden definierat målet ”Vattenkvaliteteten ska förbättras”. För kommunfullmäktiges mål ”Bättre företagsklimat för fler jobb” är målet att fokusera på enkelhet, tydlighet, effektivitet, service och bemötande. För fullmäktiges mål ”Fler bostäder för ett attraktivare Varberg” har nämnden definierat målet ”Bidra till att förvaltningarna får en effektivare samhällsbyggnadsprocess”.

9.1.2 Analys och bedömning

Nämndens mål hänger inte riktigt ihop med kommunfullmäktiges prioriterade mål. För kommunfullmäktiges mål ”Ökat ansvar för miljön och klimatet” står uttryckligen att detta ska mätas genom att CO₂ per person ska minska. I övrigt är bedömningen att målen står i samklang med kommunfullmäktiges mål.

Målet om att företagsklimatet ska bli bättre genom fokus på enkelhet, tydlighet, effektivitet, service och bemötande är fint. Men vad står detta för? Konkret? Det anges att målet ska mätas genom enkäter och detta görs (se nästa kapitel). Men vad innebär t.ex. enkelhet? Vad innebär effektivitet?

Inget nämndsmål har formulerats för ”fokus på välfärdens kärna”. Beroende på hur man definierar begreppet välfärdens kärna och vad som ingår i detta borde kanske målet om vattenkvalitet snarare ligga här än under ”ökat ansvar för miljön och klimatet”. De allra flesta definierar dock välfärdens kärna som vård, skola och omsorg. Å andra sidan finns det spaltmeter om hur detta begrepp ska definieras. Karaktären på miljö- och hälsoskydds nämndens verksamhet

gör ändå att vi inte vill kritisera frånvaron av mål för ”fokus på välfärdens kärna”. Dels är begreppet inte entydigt och dels kan det ibland bli krystat att sätta mål bara för att man ska.

9.2 Uppföljning och redovisning av måluppfyllelse

9.2.1 Iakttagelser

Kommunfullmäktiges mål om **ökat ansvar för miljön och klimatet** har nämnden översatt till ”Vattenkvaliteten ska förbättras”. De aktiviteter som nämnden identifierat för detta mål är att ge ökade resurser till mer inventeringar och krav på åtgärder för enskilda avlopp. Nämnden har också planerat ökad kontroll av lantbrukets miljöbelastning med stöd av geokartor. I verksamhetsberättelsen för 2013 konstaterar nämnden att man inte uppnått tillsynsmålen helt och hållet. Anledningen till detta är att en avloppshandläggare inte kunde börja förrän till hösten och att kommunen GIS-system har varit helt eller delvis ur funktion under året.

Kommunfullmäktiges mål om **bättre företagsklimat för fler jobb** har nämnden översatt till ”Företagsklimatet ska bli bättre genom fokus på enkelhet, tydlighet, effektivitet, service och bemötande”. Aktiviteterna kopplade till detta mål var bland annat att nämnden utsett en speciell kontaktperson för näringslivskontakter av allmän karaktär samt att förvaltningen jobbat mycket med bemötande, attityder m.m. Resultatet för 2013 blev att förvaltningen fick ett avsevärt förbättrat betyg i SKL:s Insiktsundersökning.

Kommunfullmäktiges mål om **fler bostäder för ett attraktivare Varberg** har nämnden konkretiserat i målet ”Bidra till att förvaltningarna får en effektivare samhällsbyggnadsprocess”. Som aktivitet till detta har nämnden valt ”stort fokus på snabb hantering av detaljplaner”. Målet har utvärderats genom att konstatera att nämnden under 2013 inte i något fall begärt förlängd svarstid.

För kommunfullmäktiges mål om **fokus på välfärdens kärna** har nämnden inte kopplat något mål.

9.2.2 Analys och bedömning

Miljö- och hälsoskyddsnämnden är till skillnad mot Kultur- och fritidsnämnden huvudsakligen lagstyrd och arbetar med myndighetsutövning. Därmed finns det mindre möjligheter till att ändra inriktning i verksamheten. De flesta saker måste man helt enkelt göra enligt lag och ska man göra något annat måste man göra även detta inte istället för.

Nämndens mål kan vi ifrågasätta. Målet om ökad vattenkvalitet är naturligtvis bra men är inte kopplat till kommunfullmäktiges mål som tydligt säger att ökat ansvar för miljön och klimatet ska mätas genom att mängden CO₂ per person ska minska.

Det saknas mål för nämnden kopplat till fokus på välfärdens kärna och det får bedömas som rimligt. (Se föregående kapitel). Nämndens verksamhet riktar sig inte primärt till välfärdens kärna. Att översätta detta i specifika nämndsmål skulle förmodligen te sig aningen krystat.

Mätningarna av målen får anses ha tillräcklig substans.

9.3 Ekonomiskt resultat

9.3.1 Iakttagelser

Tkr	Intäkt 2013	Kostnad 2013	Netto 2013	Budget 2013	Budgetavvikelse
Miljö- och Hälsoskyddsnämnd	0	717	717	821	104
Miljö- och Hälsoskyddsförvaltning	-7 889	15 579	7 690	8 023	333
Summa	-7 889	16 296	8 407	8 844	437

Figur 8: Nämndens budget och utfall år 2013.

Det ekonomiska resultatet blev ett plus på 437 tkr kronor för år 2013. I delårsrapporten januari-augusti prognostiserades ett nollresultat. Förklaringar till det ekonomiska resultatet är bland annat att nyanmälningar från livsmedelsföretag varit högre än budgeterat. Nämnden har utöver detta varit restriktiv med konferenser och dylikt.

9.3.2 Analys och bedömning

Det ekonomiska resultatet är ganska enkelt att analysera. Eftersom mycket av en stor del av verksamheten finansieras genom avgifter vid tillsyn handlar det om att budgetera antalet så rätt som möjligt. En del av överskottet härrör sig förutom till högre antal nyanmälningar för livsmedelsföretag än beräknat också till att en tjänst inte tillsattes förrän sent på året. Det ekonomiska resultatet står därför i rimlig proportion till det verksamhetsmässiga resultatet.

9.4 Rapportering till KS och/eller KF

9.4.1 Iakttagelser

En av revisionsfrågorna lyder ”Vilken rapportering finns till KS och eller KF när verksamheten och nämnden kan se att uppdraget inte går att genomföra eller måluppfyllelsen är låg eller kvaliteten brister”?

I delårsrapporten januari-augusti för 2013 flaggade nämnden för att de haft svårt att rekrytera personal och att planen för tillsynsärenden därför inte kunnat hållas under året. Man trodde ändå att planen skulle hållas då nämnden vid delårsrapportens tidpunkt hade anställt personal.

9.4.2 Analys och bedömning

Nämnden har precis som övriga nämnder i månadsrapporter, delårsbokslut och årsredovisning redogjort för såväl måluppfyllelse som ekonomisk prognos och utfall.

KPMG, dag som ovan

Göran Andersson
Konsult / Certifierad kommunal revisor